

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cur singulis feriis sextis, circa meridiem, campana magna pulsetur, & cur
item quotidie mane & vesperi centorum ictuum pulsatio fiat. 10

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

rius Parochialis Ecclesiæ seu etiam Capellæ, ordinet, constituat, vel deputer aliquem Religiosum mendicantem vel non mendicantem, ad regendum & gubernandum seu officium Ecclesiæ suam, vel ejus Vicariam seu Capellam, aut * aliàs vices suas committere talibus præsumat, modo alter idoneus commode haberi poterit, dolo & fraude seclusis.

* aliàs.

Datum, statutum, & ordinatum Coloniae, de consilio & in præsentia Venerabilium virorum Ambasiatorum & Nunciorum Reverendorum Patrum & Dominorum Suffraganeorum Nostrorum, Leodiensis, Trajectensis, Monasteriensis, Mindensis, & Osnaburgensis Episcoporum; ac Capitulum Ecclesiarum earundem, qui ad hoc missi fuerunt in multitudine copiosa; Anno Domini 1423, die Sabbathi, vigesima mensis Martii, sub sigillo Nostro, præsentibus impresso in testimonium præmissorum.

VIII. *Quibus de Concupinariis superius mandatum intelligendum.*

Theodericus, Dei gratia, sanctæ Coloniensis Ecclesiæ Archiepiscopus, sacri Imperii per Italiam Archicancellarius, Westphaliæ & Angariæ Dux, &c. Cum Nos nuper editioni Nostrorum statutorum Provincialium, in Sessionibus Nostræ Concilii Provincialis solemniter publicatorum, auctoritatem, consensum & operam dederimus: jura tamen & jurisdictiones aut libertates Suffraganeorum Nostrorum, & Ecclesiarum, aut aliorum quorumcunque Iudicum Provinciæ Nostræ, tollere aut lædere, vel eos, ad aliquod verisimiliter impossibile, obligare non intendebamus nec intendimus. Idcirco, ad omnem ambiguitatem tollendam, quæ circa statutum, pridem in hoc sacro Concilio contra Concupinarios editum, possit suboriri, declaramus, hoc statutum ad notorios Concupinarios, Concupinas in eorum habitationibus vel alibi publice detinentes, duntaxat extendi debere. Nolumus etiam, vigore dicti statuti, Nobis aliquam jurisdictionem acquiri vel ad Nos devolvi. Carolinam in generali Concilio Constantiensi approbatam, mandamus ab omnibus observari; ipsamque aliis constitutionibus statutorum Provincialium volumus inferam haberi.

Constitutio Carolina confirmata in Concilio Constantiensi, Sess. 19.

IX. *Contra hæreses, præsertim Wicleficam seu Hussiticam, per id tempus sævientem.*

Hæreses, hæreticorumque Ioannis Wicleff, Ioannis Hufs, & Hieronymi de Praga, doctrinas erroneas anathematizamus, reprobamus, & totaliter condemna-

mus; asserentes cum Concilio generali Constantiensi, quod omnes huiusmodi Articuli, aut sunt piarum aurium offensivi, aut seditiosi, aut scandalosi, vel manifeste à fide devii, seu expressam hæresin continentes; prout in sententia lata contra dictos hæreticos & ipsorum perversa dogmata, plenius continetur. Quapropter universos & singulos, subjectos Nobis, in virtute sanctæ Obedientiæ requirimus, & eis præcipiendo mandamus, quatenus, in spiritu virtutis Dei exurgentes, prædictorum hæreticorum sequaces aut fautores vel receptatores, & eorum doctrinam reprobam cum opusculis memoratis, ubicunque illos seu illas contigerit reperiri, diligenter inquiratis, Nobisque Ordinario loci, aut alicui ex Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, ad hoc à Sede Apostolica deputatis vel deputandis, prodatis vel reveletis, atque mediante iustitia (si non respuerint) exterminari fideliter procuretis. Nos enim omnibus, per Nostram Provinciam constitutis, confessis & contritis, qui ad hoc operam efficaciter dederint, aut qui in expeditione exercituum contra dictos hæreticos profecti fuerint, de omnipotentis Dei misericordia, & sanctorum ac sanctarum nostrorum Patronorum & Patronarum meritis aut precibus confisi, XL dies Indulgentiarum de injunctis eis pœnitentiis misericorditer in Domino relaxamus: Suffraganeos Provinciæ Nostræ in Domino hortantes, ut his Nostris Indulgentiis similes in suis Civitatibus & Diocesisibus superaddant. Mandantes insuper omnibus & singulis Ecclesiarum Rectoribus, & eorum Vicariis seu Presbyteris, aliisque Prædicatoribus per Provinciam Coloniensem, quod in singulis sermonibus suis, ad populum faciendis, exhortationes faciant speciales ad inducendum populum congruis modis, ut orationes, jejunia, & alia pia opera, omnesque Presbyteri dictæ Provinciæ Nostræ, Missarum in solemnibus celebrandis, speciales Collectas & suffragia Nostro offerant Salvatori, quatenus Ecclesiæ sanctæ & veris Christicolis contra quoscunque persecutores aut rebelles ejusdem, præsertim dictam fidem impugnantes, largiri dignetur victoriam & triumphum.

X. *Cur singulis feriis sextis, circa meridiem, campana magna pulsetur; & cur item quotidie, mane & vespere, certorum ictuum pulsatio fiat.*

Item deinceps in singulis Civitatum & locorum Provinciæ Nostræ principalibus Ecclesiis Collegiatis & Parochialibus, omnibus feriis sextis hora meridiei vel circa, in memoriam Passionis & mortis Domini nostri Iesu Christi,

Christi, nostrique Redemptoris, solemniter campana cujuslibet Ecclesiarum magna pulsetur, ad excitandum Christi fideles, ut eadem hora memoriam Passionis Christi & suae Redemptionis devotius recolant, & per ejus merita, misericordiam Dei pro praemissis & omni necessitate Ecclesiae implorent. Similiter quoque, approbante hoc sacro Provinciali Concilio, statuimus, ut deinceps in singulis Ecclesiis praedictis omni die circa Solis ortum, in memoriam Compassionis gloriosae Virginis Mariae, pulsetur tribus vicibus campana magna ipsius Ecclesiae; & prout haecenus circa occasum Solis, pro salutatione ejusdem Virginis gloriosissimae, pulsari consuevit, ad hortandum Christi fideles, ut in laude ipsius Virginis incipientes, eam cum Salutatione Angelica venerentur, ut ipsa, quam Filius ejus nihil negans semper honorat, pro nobis & omni necessitate nostra apud Dominum intercedat. Nos enim omnibus contritis & confessis, in Provincia Nostra constitutis, qui feria sexta tempore pulsus in memoriam Passionis & Mortis Domini Nostri Iesu Christi, tria *Pater Noster*, & tria *Ave Maria*, &c. nec non qui tempore pulsus, qui singulis diebus fieri debet circa ortum Solis, ter salutationem Virginis Angelicam, *Ave Maria*, flexis genibus oraverit, de omnipotentis Dei misericordia, & autoritate Nostra Metropolitana & Ordinaria, x. dies Indulgentiarum de injunctis eis Pœnitentiis, toties quoties hoc fecerint, misericorditer in Domino relaxamus: Suffraganeos Provinciae Nostrae in Domino hortantes, ut his Nostris Indulgentiis similes in suis Civitatibus & Dicecesibus superaddant.

XI. *Compassionis B. Mariae Festum seu memoria quando in Templis agenda.*

AD gloriam sanctae & intemeratae Virginis Dei Genitricis, pro miseris peccatoribus Filium suum crucifixum assidue deprecantis & orantis, cujus laudes, etiamsi omnes arenulae maris in linguas converterentur, depromere nequirent; nec non ad honorem illius Angustiae & Doloris, dum Redemptor noster Iesus Christus, expansis manibus in Ara Crucis, pro salute nostra, immolatus, Matrem suam benedictam dilectissimo Discipulo suo Joanni Evangelistae commendavit, & praesertim ut prophanorum haereticorum Hussitarum perfidia, qui Imagines, ad laudem Crucifixi & gloriosae Virginis dedicatas, au-

Ioan. 19.

su sacrilego comburere & devastare, minime formidarunt nec formidant: statuimus & ordinamus, ut Festum Commemorationis praefatae Angustiae & Doloris B. Mariae Virginis, deinceps singulis annis Feria sexta post Dominicam Iubilae, nisi aliquod Festum eodem die intervenerit, & ex tunc prima Feria sexta proxima subsequenti, in primis Vesperis, Matutinis, aliisque Horis, nec non in secundis Vesperis in Choro tantum, in omnibus Ecclesiis, Provinciae Nostrae subiectis, secundum Notas ac Historiam & Homiliam de eodem Festo compositas, solemniter celebretur: ut Dominus noster Iesus Christus velamina de cordibus eorundem Haereticorum auferat, & eosdem ad sacrosanctam Fidem Catholicam revocare, & Christi fideles ab erroribus & omni malo per piissimam suam misericordiam praeservare & custodire dignetur. Cuiusmodi autem interessenti huic Missae cum devotione, de omnipotentis Dei misericordia & autoritate Nostra Metropolitana & Ordinaria, x. dies Indulgentiarum de injunctis eis Pœnitentiis misericorditer in Domino relaxamus: exhortantes Suffraganeos Provinciae Nostrae in Domino, ut his Nostris Indulgentiis similes in suis Civitatibus & Dicecesibus superaddant.

XII. *Statutorum copia quibus necessario habenda.*

CÆterum mandamus omnibus Suffraganeis Nostris & eorum cuilibet, ut statutorum, in sacro Provinciali Concilio conclusorum & publicorum, copiam sub forma authentica intra unum mensem immediate subsequenter recipiant, & suis Synodalibus Conciliis faciant publicari intra tempus à Iure statutum, ne quispiam de sibi subiectis, de eorum editione praetendere valeat ignorantiam vel allegare. Et praecipue mandamus Decanis Ecclesiarum Nostrarum Civitatis & Dicecesis, ac Christianitatum Decanis, quatenus ea in suis Ecclesiis & Capellis conservent & publicent, ac ulterius dent (per Copiam) Ecclesiarum Rectoribus Decanatum eorundem: alioqui, justo impedimento cessante, praemissa negligentes, per Excommunicationis sententiam, tanquam inobedientes, volumus Canonice puniri.

Pronunciatum in Ecclesia Nostra Coloniensi, sub Anno à Nativitate Domini 1423, die Iovis, 22 mensis Aprilis, sub sigillo Nostro, praesentibus appenso in testimonium praemissorum.